

รายการอ้างอิง

เอกสารภาษาไทย

ก.จ.ช.. เอกสารส่วนบุคคลของหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล. สบ.5.9/1-52.

เรื่อง กรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ.

- ___ . เอกสารเหตุการณ์ปัจจุบัน. ก/ป7/2498/ทก 1.6. เรื่องพรรคการเมือง.
- ___ . ก/ป7/2499/ทก 1.2.1. เรื่องพรรคเสรีมบังคับศิลา.
- ___ . ก/ป7/2499/ทก 1.2.2. เรื่องพรรคประชาธิปไตย.
- ___ . ก/ป7/2499/ทก 1.2.3. เรื่องพรรคธรรมชาตินิยม.
- ___ . ก/ป7/2499/ทก 1.2.4. เรื่องพรรคเสรีประชาธิปไตย.
- ___ . ก/ป7/2499/ทก 1.2.5. เรื่องพรรคชาติประชาธิปไตย.
- ___ . ก/ป7/2499/ทก 1.2.6. เรื่องพรรคเอกราช.
- ___ . ก/ป7/2499/ทก 1.2.7. เรื่องพรรคชาตินิยม.
- ___ . ก/ป7/2499/ทก 1.2.8. เรื่องพรรคหนุ่มไทย.
- ___ . ก/ป7/2499/ทก 1.2.9. เรื่องพรรคสังคมนิยม.
- ___ . ก/ป7/2499/บ 6.1. เรื่องการอภิปรายต่าง ๆ.
- ___ . ก/ป7/2499/บ 9.4. เรื่องประชาธิปไตย-เสรีภาพ-สิทธิ
- ___ . ก/ป7/2500/บ 4.2. เรื่องการกระทำปฏิวัติของคณะทหาร.
- ___ . ก/ป7/2500/บ 13.1. เรื่องพรรคเสรีมบังคับศิลา.
- ___ . ก/ป7/2500/บ 13.2. เรื่องพรรคประชาธิปไตย.
- ___ . ก/ป7/2500/บ 13.6. เรื่องพรรคแนวร่วมสังคมนิยม.
- ___ . ก/ป7/2500/บ 13.7. เรื่องพรรคเศรษฐกิจ.
- ___ . ก/ป7/2500/บ 13.8. เรื่องพรรคสหภูมิ.
- ___ . ก/ป7/2500/บ 13.9. เรื่องพรรคกรรมกร.
- ___ . ก/ป7/2500/บ 13.11. เรื่องพรรคชาติเสรีประชาธิปไตย-พรรคสหชีพ.
- ___ . ก/ป7/2500/บ 13.10. เรื่องพรรคสันติชน.

ก.จ.ช.. เอกสารเหตุการณ์ปัจจุบัน. ก/ป7/2500/บ 13.12. เรื่องพรรคอีสาน-พรรคปฏิวัติ.

- ____. ก/ป7/2500/บ 13.13. เรื่องพรรคชาติสังคม.
- ____. ก/ป7/2501/บ 21.1. เรื่องการกระทำการปฏิวัติ.
- ____. ก/ป7/2501/บ 21.2. เรื่องเหตุที่ทำการปฏิวัติ.
- ____. ก/ป7/2501/บ 21.3. เรื่องประกาศ-แถลงการณ์-คำสั่งของคณะปฏิวัติ.
- ____. ก/ป7/2501/บ 21.7. เรื่องการปราบอั้งยี่.
- ____. ก/ป7/2501/บ 21.9. เรื่องโครงการเศรษฐกิจ.
- ____. ก/ป7/2501/บ 21.10. เรื่องการปราบปรามการก่อวินาศกรรม.
- ____. ก/ป7/2501/บ 21.11. เรื่องคณะปฏิวัติ.
- ____. ก/ป7/2502/บ 10.4. เรื่องการพิจารณาช่วยเหลือประชาชนเกี่ยวกับการลดค่าครองชีพ.
- ____. ก/ป7/2502/บ 10.5. เรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศ.
- ____. ก/ป7/2502/บ 10.6. เรื่องอื่น.

กนกวลี ชูชัยยะ. พัฒนาการทางความคิดของกลุ่มทหารอาชีพ พ.ศ.2475-2524.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

กระมล ทองธรรมชาติและคณะ. การเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

โกวิทย์ กังสนันทน์. วิเคราะห์ผลกระทบบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ของไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2504 ถึงปัจจุบัน. เอกสารหมายเลข 4 ประกอบ
การสัมมนาเรื่องนโยบายพัฒนาประเทศ แนวทางการศึกษาวิจัย สถาบันไทย
คดีศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. พระนคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2527.

การศาสนา, กรม. วิวัฒนาการ 24. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2524.

นุศล จรรยา. สามัญศึกษา. วารสารวิทยากร 58 (ตุลาคม 2502) :
หน้า 740.

ก๊อ สวัสดิ์พาณิชย์. สอนอะไร. วารสารจันทร์เกษม 8 (กรกฎาคม 2490) :
หน้า 4-6.

คณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย. ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาล
ที่ 4-พ.ศ. 2475. กรุงเทพฯ : กองจดหมายเหตุแห่งชาติ
กรมวังปารุณ, 2525.

คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาสงเคราะห์ประชาชาติ. รายงานการสัมมนา
วิชาการ เรื่อง การสอนวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.
พระนคร : จงเจริญการพิมพ์, 2521.

คณะรัฐมนตรี. ประมวลสุนทรพจน์จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ พ.ศ. 2502-2504.
อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ขาพณา จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ณ
เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส 17 มีนาคม 2507.
พระนคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2507.

_____. ประมวลสุนทรพจน์จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ พ.ศ. 2505-2506. อนุสรณ์
งานพระราชทานเพลิงศพ ขาพณา จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ณ เมรุ
หน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส 17 มีนาคม 2507.
พระนคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2507.

_____. ประวัติและผลงานของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์. อนุสรณ์งานพระราชทาน
เพลิงศพ ขาพณา จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์
วัดเทพศิรินทราวาส 17 มีนาคม 2507. พระนคร : โรงพิมพ์สำนัก
ทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2507.

คำปราศรัยของหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ในวันที่ระลึกคล้ายวันสถาปนากระทรวง
ศึกษาธิการ 1 เมษายน 2501. วารสารจันทร์เกษม 21 (มีนาคม-
เมษายน 2501) : หน้า 6.

จิตรกร ถังเกษมสุข. ความเป็นมาของการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
เกสลิคไทย บางกอกการพิมพ์, 2524.

- จรรยา พลนอก. แบบเรียนภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
 สมบุรี : สื่อการค้า, 2505.
- _____ . แบบเรียนหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. สมบุรี : สื่อการค้า,
 2505.
- _____ . แบบเรียนหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7. สมบุรี : สื่อการค้า,
 2506.
- จรรยา วงศ์สาย์พันธ์. ระบบการศึกษาไทยในระบอบรัฐธรรมนูญ ช่วง พ.ศ. 2475-
 2520. อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนายจรรยา วงศ์สาย์พันธ์ ณ
 เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส 8 พฤษภาคม 2532.
- จิรภา อ่อนเรือง. ลักษณะสำคัญของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503.
วารสารวิทยากร 59 (ธันวาคม 2503) : หน้า 808.
- _____ . ห้ามโรงเรียนบรรเลงเพลงร็อกเอนรอลด์. วารสารวิทยากร
 60 (มกราคม 2504) : หน้า 895.
- เจริญ ไชยชนะ. แบบเรียนภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7.
 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2506.
- จุลลา งอนรณ, หม่อมหลวง. กำเนิดและความเป็นมาของลัทธิชาตินิยมในประเทศไทย
ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- จำนงค์ ใจเที่ยง. ปฏิวัติ 2501 กับผลกระทบทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- จำลอง พิทยานาคะ. ประวัติยอกชนพลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์. พระนคร :
 ชนบรรณจำกัด, 2525.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา, บรรณาธิการ. อุคมการกับสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สมาคม
 สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2515.
- เฉลียว พันธุ์สีดา. หลวงวิจิตรวาทการและงานด้านประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ :
 โรงพิมพ์ห้องอักษร, 2520.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. รัฐ. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

- ชำเลื่อง วุฒิจันทร์. การพัฒนากิจการ คณะสงฆ์และการศาสนาเพื่อความมั่นคง
แห่งชาติ. พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2526.
- ณรงค์ ท่วงพิศ. ประวัติศาสตร์การปกครองและการเมืองไทย. กรุงเทพฯ :
แสงรุ่งการพิมพ์, 2523.
- คำรง มัชฌมณันท์. โครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา.
วารสารวิทยากร 58 (กรกฎาคม 2502) : หน้า 524-252.
- ทักษ์ เณสิมเตียรณ. การเมืองระบบพ่อขุนอุปถัมภ์แบบเผด็จการ. แปลโดย
พรณี นัครพลรักและ ม.ร.ว.ประกายทอง สิริสุข. พระนคร :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- ทิพย์รัตน์ วานิชชา. การปรับปรุงท้องถิ่นทุรกันดารโดยรัฐบาลสมัยจอมพลสฤษดิ์
ชนะวีรชิต (พ.ศ. 2500-2506). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ทวี บุญยเกตุ. บันทึกเรื่องพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488. วารสารวิทยากร
45 (พฤศจิกายน 2489) : หน้า 39-45.
- ทองใบ ทองเปาว์. คอมมิวนิสต์ลาคยาว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หนุ่มสาว, 2517.
- ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ. โครงการพัฒนาการของ
รัฐสำหรับประเทศไทย. แปลโดยสุภาพ ยศสุนทร. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์กองสลากกินแบ่งรัฐบาล, 2503.
- ธรรมการ, กระหวง. หน้าที่ราษฎร เล่ม 1. พระนคร : โรงเรียนช่างพิมพ์
วัดสังเวช, 2480.
- _____. หน้าที่ราษฎร เล่ม 2. พระนคร : โรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช, 2479.
- ธวัช วิชัยศิษฐ์. แก้ความมีเหตุผล : ข้าราชการกับการเมืองไทย. กรุงเทพฯ :
เจริญวิทยการพิมพ์, 2521.
- ช่าง บัวศรี. อาชีพศึกษาในโรงเรียนมัธยม. วารสารวิทยากร 59 (กรกฎาคม
2503) : หน้า 371-380.

- นันทนา กนิลกาญจน์. แนวคิดทางการเมืองของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ : ผลที่มีต่อการพัฒนาประเทศ. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มปป.
- นรนิติ เศรษฐบุตรและโกสินทร์ วงศ์สุววัฒน์. เมืองไทยในระบบรัฐสภา. มมพ : 2517.
- นายกรัฐมนตรี. คำอภิปรายเกี่ยวกับการร่างพระราชบัญญัติสภาการศึกษาแห่งชาติ. วารสารรัฐสภาสาร 7 (เมษายน 2502) : หน้า 67-69.
- บัญชา สุมา. การเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์กับนโยบายป้องกันและปราบปรามของรัฐบาล (พ.ศ. 2500-2523). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- บุญเลื่อน เกียรติราชูและเทพ ยโสธร. แบบเรียนภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ชนบุรี : สื่อการค้า, 2504.
- เบ็ญจวรรณ สุนทรากุล. วิวัฒนาการของแบบเรียนไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2518.
- บรรพต วีระสัยและคณะ. รัฐศาสตร์ทั่วไป. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.
- ปิ่น มาลากุล, หม่อมหลวง. การศึกษาปริทรรศน์และโครงการพัฒนาการศึกษาใน ส่วนภูมิภาค. ชนบุรี : โรงเรียนการช่างวุฒิชีศึกษา (ฉันทการพิมพ์), 2501.
- _____ . จดหมายเหตุรายวันเมื่อไปตรวจราชการภาคใต้. วารสารจันทร์เกษม 10 (มกราคม 2499).
- _____ . พัฒนาการศึกษาในส่วนภูมิภาค. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2506.
- _____ . พลเอกมังกร พรหมโยธีกับการศึกษาพุทธศักราช 2491-2500. พิมพ์เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพพลเอกมังกร พรหมโยธี. 29 มิถุนายน 2509. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2509.

- ปิ่น มาลากุล, หม่อมหลวง. เรื่องการศึกษา. พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ
อามาศย์ตรีหลวงประสิทธิ์นรกรรม 20 มิถุนายน 2516. พระนคร :
คุรุสภา, 2516.
- ปรศนีย์ เกษมบุตร. การจัดการศึกษาผู้ใหญ่กับนโยบายสร้างชาติของรัฐบาล
จอมพล ป.พิบูลสงครามในช่วงปี พ.ศ. 2481-2487. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโททางประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ประกิจ ประจวบจั่น. การปรับปรุงและส่งเสริมปอเนาะให้เป็นโรงเรียนราษฎร์
สอนศาสนาอิสลาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโททางประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2516.
- ประชาสัมพันธ์, กรม. การอบรมครูในโครงการปรับปรุงการศึกษาส่วนภูมิภาค.
วารสารวิทยากรย์ 58 (กรกฎาคม 2501) : หน้า 541.
- ประยูร ภมรมนตรี. ชีวิต 5 แผ่นดินของข้าพเจ้า. กรุงเทพฯ : บรรจงกิจ, 2518.
- เปลื้อง ณ นคร. การปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา. วารสารวิทยากรย์
57 (กรกฎาคม 2501) : หน้า 582.
- _____ . เด็กกับการปราบหามอาชญากรรม. วารสารวิทยากรย์ 58
(กุมภาพันธ์ 2502) : หน้า 149.
- ผ่องกาญจน์ วิญญะสิงห์. เรื่องการสอนสังคมศึกษาลำบากนักหรือ. วารสาร
วิทยากรย์ 58 (กุมภาพันธ์ 2502) : หน้า 108-109.
- พระราชดำรัสในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พ.ศ. 2501. ราชกิจจานุเบกษา
75 (30 ธันวาคม 2501) : หน้า 3471.
- พระราชบัญญัติสภาการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2502. ราชกิจจานุเบกษา
76 (2 กันยายน 2502) : หน้า 1-8.
- พฤทธิสถาน ชุมพล. ความล้มเหลวของระบบการศึกษาไทยในการจรรโลงระบอบ
ประชาธิปไตย. วารสารอักษรศาสตร์วิจารณ์ 2 (กุมภาพันธ์-มีนาคม
2518) : หน้า 41-43.

- พวง สุวรรณีรัตน์. ทัศนะเกี่ยวกับโครงการอบรมพระภิกษุเพื่อส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่น. รายงานกิจการโครงการอบรมพระภิกษุเพื่อส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2510-2513.
- เพ็ญจันทร์ ทวีประเสริฐ. การวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาภาคบังคับของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ไพฑูริย์ รักนงคตะ. หลักและกลวิธีการวัดผลการศึกษาแบบใหม่. ธนบุรี : โรงเรียนการช่างวุฒิศึกษา (แผนกการพิมพ์), 2499.
- ปิฎก สาธิต. การศึกษา : ปัญหาที่รอคนแก้. พระนคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2525.
- มังกร พรหมโยธี, พลเอก. คำชี้แจงนโยบายการศึกษาในการประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดและมณฑลไทยภาค 21 พฤษภาคม 2499. วารสารจันทร์เกษม 12 (กรกฎาคม 2499) : หน้า 9-10.
. คำปราศรัยเรื่องพูดกับครูในเรื่องหลักการใหม่ ๆ ทางการศึกษา. วารสารวิทยากร 53 (มกราคม 2497).
- เปื้อน วิชัยดิษฐ์. ข้อคิดเกี่ยวกับเด็กของชาติ. วารสารมิตรครู 2 (15 พฤษภาคม 2503) : หน้า 4.
. นโยบายและโครงการศึกษาทั่วไป. วารสารมิตรครู 4 (30 มีนาคม 2505).
- รอง ศยามานนท์, ศาสตราจารย์. ประวัติศาสตร์ไทยในระบอบรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- ระลึก ขานี. นโยบายและการจัดการศึกษาภาคบังคับของไทยภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ. 2475-2503). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
- ลิขิต ชีรเวทิน. วัฒนธรรมทางการเมือง การกลมกลืนเรื้อรังทางการเมือง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.

- เสียง ไชยภว. การเดินทางไปตรวจราชการที่จังหวัดพุมธานี 29 มิถุนายน
 2494. วารสารวิทยากร 50 (3 กันยายน 2494) : หน้า 960.
- วงศ์ ช. บุณโรษะบุตร. สถานศึกษาโอเอเซีย. วารสารจันทร์เกษม 17 (กรกฎาคม-
 สิงหาคม 2500) : หน้า 5-13.
- วิจิตรวาทการ, หลวง. กุศโลบายเพื่อความยิ่งใหญ่. กรุงเทพฯ : วัฒนาวิบูลย์,
 2495.
- _____. การบรรยายการประชุมปลัดจังหวัดและนายอำเภอทั่วราชอาณาจักร.
วารสารรัฐสภาสาร 7 (เมษายน 2502).
- วิชาการ, กรม. ความเป็นมาของแผนเรียนไทย. พระนคร : จงเจริญการพิมพ์,
 2504.
- _____. ความเป็นมาของแผนการศึกษาแห่งชาติ. พระนคร : มงคลการพิมพ์, 2504.
- _____. ความเป็นมาของหลักสูตรสามัญศึกษา. พระนคร : กรมวิชาการ, 2505.
- _____. หลักสูตรนักเรียน. ชนบุรี : โรงเรียนการช่างวุฒิชีศึกษา (แผนกการพิมพ์),
 2504.
- วิจิตวงศ์ ฉ. ป้อมเพชร. ย้อนไปข้างหลัง. กรุงเทพฯ : พินยาคาร, 2522.
- วัฒนา กรกล้าแข็งและสถาพร พันธุ์มณี. การสำรวจความต้องการเกี่ยวกับการศึกษา
 ของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 6 ปีการศึกษา 2501. มปท, มปป.
- วิทย์ วิศทเวทย์. ปรัชญาการศึกษาไทย 2411-2475. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526.
- วิทยา วุฒิชัย, คุณ. และ เลื่อน อาสนานนท์. แบบเรียนภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ชนบุรี : สื่อการค้า, 2504.
- _____. แบบเรียนภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7. ชนบุรี :
 สื่อการค้า, 2506.
- วิสิษฐ์ พุทธิสัมพันธ์และวิบูลย์ คำพิทักษ์. แบบเรียนหน้าที่พลเมืองชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 6. ชนบุรี : สื่อการค้า, 2506.

วารุณี โอสธารมย์. การศึกษาในสังคมไทย พ.ศ. 2411-2475. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. โครงการพัฒนาการศึกษาในส่วนภูมิภาค. มมพ, 2503.

_____. 200 ปีของการศึกษาไทย. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.

_____. ประมวลการสอนเพิ่มเติมวิชาสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษา ภาคการศึกษา
9,10,11. พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, มมป.

_____. ประมวลพบรยายเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ชุดที่ 2. พระนคร :
คุรุสภา, 2519.

_____. ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือที่ระลึกวันสถาปนากระทรวงศึกษา
ธิการ ครบรอบปีที่ 88 1 เมษายน 2523. พระนคร : โรงพิมพ์การ
ศาสนา, 2523.

_____. แบบสอนอ่านสังคมศึกษา ชุดเสริมประสบการณ์สังคมศึกษา เล่ม 1.
กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2519.

_____. แบบสอนอ่านสังคมศึกษา ชุดเสริมประสบการณ์สังคมศึกษา เล่ม 2.
พระนคร : คุรุสภา, 2505.

_____. แบบเรียนสังคมศึกษา ตอนที่ 2 (บ้านเมืองของเรา) ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3. พระนคร : คุรุสภา, 2505.

_____. แบบเรียนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. พระนคร : คุรุสภา, 2509.

_____. แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
พระนคร : คุรุสภา, 2505.

_____. แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาศีลธรรม ประโยคประถมศึกษาตอนปลาย.
พระนคร : คุรุสภา, 2507.

_____. แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาศีลธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. พระนคร :
คุรุสภา, 2504.

_____. แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาศีลธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. พระนคร :
คุรุสภา, 2506.

ศึกษานิพนธ์ กระทรวง. แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาศีลธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.

พระนคร : ครูสภา, 2509.

- _____ . แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. พระนคร :
ครูสภา, 2504.
- _____ . แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. พระนคร :
ครูสภา, 2505.
- _____ . แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7. พระนคร :
ครูสภา, 2509.
- _____ . แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาหน้าที่พลเมือง ประโยชน์ของศึกษาต่อต้น.
พระนคร : ครูสภา, 2506.
- _____ . แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาหน้าที่พลเมือง ประโยชน์ของศึกษาต่อปลาย.
พระนคร : ครูสภา, 2512.
- _____ . รายงานการศึกษา พ.ศ. 2485-2497 และสถิติการศึกษา 12 ปี.
พระนคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์, มมป.
- _____ . รายงานการศึกษา ปีการศึกษา 2497-2498-2499. พระนคร :
กรุงเทพมหานครพิมพ์, มมป.
- _____ . รายงานการศึกษา ปีการศึกษา 2500. พระนคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์,
2501.
- _____ . รายงานการศึกษา ปีการศึกษา 2501. พระนคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์,
2502.
- _____ . รายงานการศึกษา ปีการศึกษา 2502. พระนคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์,
2503.
- _____ . หนังสืออุเทศ หน้าที่พลเมืองประโยชน์ของศึกษาต่อปลาย. พระนคร :
โรงพิมพ์การศาสนา, 2505.
- _____ . หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2491. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร :
ครูสภา, 2491.

- ศึกษาวิจารณ์, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2493. พระนคร :
 กุรุสภา, 2493.
- ____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2493. พระนคร : กุรุสภา, 2493.
- ____. หลักสูตรเตรียมอุดมศึกษา พ.ศ. 2491. พระนคร : กุรุสภา, 2491.
- ____. หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2503. ชนบุรี : โรงเรียน
 การช่างวุฒิชึกษา, 2503.
- ____. หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2503. พระนคร :
 การพิมพ์การพิมพ์, 2503.
- ____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2503. พิมพ์ครั้งที่ 3. พระนคร :
 กุรุสภา, 2509.
- ____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2503. พิมพ์ครั้งที่ 4. พระนคร :
 กุรุสภา, 2509.
- สุจิต บุญงการ. อำนาจทางการเมืองของผู้นำทหารไทย : ศึกษาเปรียบเทียบ
 ระหว่างจอมพล ป. พิบูลสงคราม กับ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์.
 รักเมืองไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช 2519 : หน้า 90-91.
- สุนทร จันทร์ศรี. สังคมศึกษาในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรสยาม
 การพิมพ์, 2528.
- เสนีย์ วิลาวรรณ. แบบเรียนหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. พระนคร :
 วัฒนาพานิช, 2504.
- เสนีย์ จามริก. การเมืองกับการศึกษาของไทย. พระนคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
 การพิมพ์พระนคร, 2526.
- สำเนียง ศีระวิช และ เกรียง เอี่ยมสกุล. แบบเรียนภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ชนบุรี : โรงเรียนการช่างวุฒิชึกษา, 2505.
- ____. แบบเรียนภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ชนบุรี :
 โรงเรียนการช่างวุฒิชึกษา, 2505.

- ลำเพ็ญ ศึกษาริษ และ เกรียง เลี่ยมสกุล. แบบเรียนภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7. นคร : โรงเรียนการช่างวุฒิมัธยมศึกษา, 2506.
- สิบทันพารเสนอด โสขกุล, หม่อมเจ้าหญิง. แบบเรียนสังคมศึกษา ตอนที่ 3
(ประวัติศาสตร์ไทย) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. พระนคร : กุรุสภา, 2507.
- สภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สำนักนายกรัฐมนตรี. เอกสารประกอบการ
ดำเนินการวางแผนการศึกษาระดับชาติ ระหว่างวันที่ 7-11 กรกฎาคม
2512.
- สมเกียรติ วัชระนะ. สังคมไทยในโอกาสของสี่นักคิดสมัยใหม่. วารสารสังคม
ศาสตร์. มปท : หน้า 100.
- สามัญศึกษา, กรม. คู่มือนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. มปท, 2511.
- สมาน แสงมลิ และ เบญจา แสงมลิ. แบบสอนอ่านสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2504.
- _____ . แบบสอนอ่านสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. พระนคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2506.
- สุมินทร์ จุฑางกูร. การกล่อมเกล้าทางการ เมืองโคโยไซแบบเรียนหลวงเป็นสื่อใน
สมัยรัชกาลที่ 5. วิทยาลัยพนธ์ปริญญาโทมหาดิศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2529.
- สมพงษ์ เกษมสิน และ จรุง สุภาพ. ลักษณะเมืองและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2500.
- เสริมเกียรติ วิจิตเวท. พระบรมมหาราชวังของชาวไทย. พระนคร : กรมศิลปากร,
2531.
- ส.ศิริรักษ์. พัฒนาการศึกษาไทย อดีต ปัจจุบัน อนาคต. วารสารปาจารย์สาร
17 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2531) : หน้า 63.
- สฤษดิ์ ชนะรัชต์, นายกรัฐมนตรี. คำขวัญงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน 2503.
วารสารวิทยารักษ์ 59 (ธันวาคม 2503) : หน้า 759.
- โหมรอนราว, พ.ศ.ท, หลวง. การเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรภาคอีสาน
เมื่อพฤศจิกายน 2498. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศิวิลธรรม, 2509.

- อุกฤษณ์ ปัทมานนท์. สหรัฐอเมริกากับนโยบายเศรษฐกิจของไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- อุดม ประมวลวิทยา. นายกรัฐมนตรีจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์. พระนคร :
เกษมสัมพันธ์การพิมพ์, 2505.
- อาริยา ลีมสุวัฒน์. บทบาทของพระภิกษุในการพัฒนาชุมชนชนบทไทย (พ.ศ. 2500-
2520). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- เอื้อ บุณยะเกศ หงสกุล. แบบเรียนหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2504.
- _____. แบบเรียนหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. พระนคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2504.
- _____. แบบเรียนหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7. พระนคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2506.

เอกสารภาษาอังกฤษ

- Adams, Don. Education and Modernization in Asia. London :
Addison and Wesley Publishing, 1970.
- Darling, Frank. Thailand and the United States. Washington D.C.
: Public Affairs Press, 1965.
- David, Wilson. Politics in Thailand. New York : Cornell
University Press, 1962.
- Jaros, Deen. Socialization to Politics. London : Thomas
Nelson and Sons Ltd, 1973.
- John, Dewey. Democracy and Education. New York : The Macmillan
Company, 1965.

ภาคผนวก

หลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษา พุทธศักราช 2491

วิชา	รายการที่ท่องสอน	ความมุ่งหมาย
ศีลธรรม	พระรัตนตรัย พระพุทธประวัติโดยย่อ เบญจศีล เบญจธรรม มารยาทในการรับประทาน มารยาทในการประชุม สัมมาคารวะ โดยทั่ว ๆ ไป ความเชื่อฟัง ข้อสัตย์สุจริต ตรงต่อ เวลา ชยันในการงาน และทำการงานด้วย ความมีระเบียบ การถือประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่า ส่วนบุคคล	1. ให้นับถือและเลื่อมใส ในพระพุทธศาสนากับ ได้ปฏิบัติในกิจพิธีตาม ประเพณีนิยม 2. มุ่งในทางปฏิบัติให้มี กิจกรรมารยาทเรียบ- ร้อย 3. อบรมให้มีคุณภาพความ ดีในอุปนิสัย
หน้าที่ พลเมือง	หน้าที่ต่อโรงเรียน รักษาชื่อเสียง ทรัพย์สินสมบัติ และระเบียบแบบแผนของ โรงเรียน หน้าที่ต่อครอบครัว รักษาชื่อเสียง ของตนเองและของวงศ์ตระกูล รักษาทรัพย์สิน สมบัติของวงศ์ตระกูล ช่วยเหลือประกอบการ งานในครอบครัวและวงศ์ตระกูล	1. ใ้รู้หน้าที่ที่จะต้อง ปฏิบัติต่อโรงเรียน ต่อครอบครัวและต่อ ประชาคม 2. ใ้รู้หน้าที่ที่จะต้อง ปฏิบัติต่อชาติ พระมหากษัตริย์และรัฐธรรมนูญ

วิชา	รายการที่ท่องสอน	ความมุ่งหมาย
ภูมิศาสตร์ และ ประวัติศาสตร์	หน้าที่ต่อประชาคม บำเพ็ญตนเป็น ประโยชน์แก่ผู้อื่น บำรุงรักษาสาธารณสมบัติ ช่วยเหลือคนและสัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยาก ยอมเสีย สละเพื่อส่วนรวม หน้าที่ต่อชาติ รู้ความสำคัญของ ธงชาติ และเพลงชาติ รัชชาติไทย และเกียรติ ของคนไทย รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของ ไทย ใช้สินค้าที่ไทยทำ หน้าที่ต่อพระมหากษัตริย์ จงรักภักดี และเคารพสักการะองค์พระมหากษัตริย์ หน้าที่ต่อรัฐธรรมนูญ รู้สิทธิและหน้าที่ ในการเลือกตั้ง มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตามรัฐธรรมนูญ ภูมิศาสตร์ ทิศสำคัญและแผนที่ รูปพรรณสัณฐานของโลก แผ่นดิน ภูเขา ที่ราบ แม่น้ำ ทะเล ฝั่งทะเล เกาะ กลางวันกลางคืน ลม ฝน ฤดูในประเทศไทย ทวีปและมหาสมุทร	1. ให้รู้เรื่องประเทศ ไทย และประเทศ ใกล้เคียง 2. ให้รู้ถึงความสมบูรณ์ กับคุณค่าของพืชผล และโภคทรัพย์ในท้อง ถิ่น และในประเทศ- ไทย

วิชา	รายการที่สอน	ความมุ่งหมาย
	ประเทศไทยโดยทั่ว ๆ ไปเน้นหัวข้อพืชผลและโรคพืชของประเทศไทย การทำมาหากินของท้องถิ่น และของประเทศไทย การคมนาคม ประเทศไทยใกล้เคียงได้แก่ จีน ญี่ปุ่น อินโดจีน มะลายา พม่า และอินเดียน ประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์อย่างย่อของชาติไทยตามหัวข้อต่อไปนี้ ดินเดิมของไทยการอพยพ การตั้งภูมิลำเนาสมัยสุโขทัย สมัยศรีอยุธยา สมัยธนบุรี ประวัติศาสตร์อย่างย่อของสมัยกรุงเก่า เรื่องราวที่สำคัญเกี่ยวกับพระเจ้ารามคำแหง พระนเรศวร พระนารายณ์ พระเจ้าตาก พระจุลจอมเกล้าฯ พระสุริโยทัย ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ท้าวสุรนารี ชาวบ้านบางระจัน พันท้ายนรสิงห์ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับจีน อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และฝรั่งเศสโดยสังเขป	3. ให้รู้เรื่องการทำมาหากินในประเทศไทย โดยละเอียด รู้ช่องทางและวิธีการปรับปรุงการทำมาหากินให้เหมาะสมแก่ท้องถิ่นหรือแก่ประเทศ 1. ให้รู้จักบ้านเมืองไทยว่าเป็นมาอย่างไรเพื่อให้เกิดความรักบ้านเกิดเมืองนอนและทะนุบำรุงให้เจริญถาวร 2. ให้รู้ประวัติคนสำคัญของประเทศไทยเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี และได้รู้สิักบุญคุณของท่านเหล่านั้น

ชั้นเตรียมอุดมศึกษา พุทธศักราช 2491

หมวดวิชา	รายการที่สอน
สังคมศึกษา	<u>ศีลธรรม</u> <u>ศาสนา</u> <u>พุทธประวัติ</u> ชาติภูมิ พระญาติวงศ์ บรรพชา แสวงหาธรรม ตรัสรู้ ปฐมเทศนา ประกาศศาสนา ปรีณิพพาน <u>พระรัตนตรัย</u> จำและเข้าใจบทสวดพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ <u>ศีลห้า</u> การรับศีล การอาราธนาศีล การอาราธนาธรรม และการอาราธนาพระปริต <u>วันสำคัญทางพุทธศาสนา</u> มาฆบูชา วิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันธรรมสวนะและกิจวัตรซึ่งพุทธมามกะจะพึงปฏิบัติ ในวันนั้น ๆ <u>ธรรม</u> ความหมาย ความสำคัญ วิธีปฏิบัติให้ถึงธรรม กุศลมูล อกุศลมูล กุศลกรรมบถ อกุศลกรรมบถ อุปกิเลส อริยฐานธรรม สัททสัทธรรม สัมปยุตธรรม อิทธิบาท ปัญญาสามประการ นิเวศน์ หิศ 6

หมวดวิชา	รายการที่ต้องสอน
	ทฤษฎีมีกประโยชน์ เบญจกัถยาณธรรม คหะภิธรรม สังคหวัตถุ การปกครองทรัพย์สินสมบัติ <u>วัฒนธรรม</u> การใช้วาจาสุภาพ เช่น ใช้คำ "ขอบคุณ" "ขอโทษ" ให้ติคปาก ข้อพึงปฏิบัติในที่ชุมนุมชน เช่น ในโรงพยาบาลยนต์ ในห้องปาฐกถา การหักท่ายปราศรัยบุคคลในกาละและเทศะต่าง ๆ การแต่งกาย และวางตนให้เหมาะสมในโอกาส ต่าง ๆ เช่น ในงานมงคล งานศพ ความตรงต่อเวลา ความเคารพตนเอง ความซื่อตรง ต่อหน้าที่ ช่วยกันสร้างมติมหาชนที่บริสุทธิ์ใจ วิพากย์เพื่อสร้าง ละวิพากย์เพื่อทำลาย <u>หมายเหตุ</u> ในการสอนศีลธรรมนี้ นอกจากจะให้ความรู้ ผู้สอนพึง คอยสอดส่องและตักเตือนให้นักเรียนสังวรและปฏิบัติ ตามคำสอนด้วย <u>หน้าที่พลเมือง</u> <u>การปกครองของประเทศไทย</u> 1. การปกครองตามระบอบรัฐธรรมนูญ ก. ประวัติ ข. ความหมาย ที่มา และการใช้อำนาจอธิปไตย ค. วิธีเลือกตั้งผู้แทนราษฎร

หมวดวิชา	รายการที่สอน
	ง. วิธีเลือกตั้งรัฐบาล 2. รัฐสภา หน้าทีและวิธีดำเนินงาน 3. รัฐบาล หน้าทีและวิธีดำเนินงาน 4. กระทรวงต่าง ๆ หน้าทีและวิธีดำเนินงาน 5. ศาลสถิตยุติธรรม ก. ลำดับชั้นศาลโดยสังเขป ข. อำนาจอิสระของผู้พิพากษา 6. การเทศบาล ก. ประเภทของสภาเทศบาล ข. หน้าทีและวิธีดำเนินงาน 7. ที่มาของรายได้แผ่นดิน <u>การสังคม</u> 1. การศึกษา ก. ความหมาย องค์สาม ข. วิธีให้การศึกษาค้นคว้าวิธีอบรมและโดยการให้วิชา ค. ประวัติการศึกษาของประเทศโดยย่อ ง. โครงการศึกษาของชาติ 2. ความรูปร่างประการในทางเศรษฐศาสตร์ ก. ค่าจ้าง การกำหนดค่าจ้าง <u>ทุน</u> ที่มาของค่าจ้าง บริษัท โภคทรัพย์ของชาติ นายทุน <u>แรงงาน</u> ช่างฝีมือ กรรมกร การประสานงานระหว่าง นายทุนกับกรรมกร ข. การสหกรณ์

หมวดวิชา	รายการที่ทดสอบ
	ค. การใช้เวลาว่าง ในทางที่ถูกต้อง เช่นงานอดิเรก กีฬา หนังสือ ในทางที่ผิด เช่น อบายมุข นินทา ง. การใช้จ่าย เพื่อสิ่งจำเป็น เพื่อช่วยรัฐ เพื่อช่วยผู้ที่อยู่ใกล้เคียง เพื่อเจ็บไข้และวัยชรา 3. องค์การสาธารณประโยชน์ <u>องค์การสหประชาชาติ</u> <u>ประวัติศาสตร์</u> <u>ประวัติศาสตร์ไทย</u> สมัยกรุงรัตนโกสินทร์จนถึงปัจจุบันตามหัวข้อดังนี้.- การปกครอง การสงคราม การศาสนา วัฒนธรรม ศิลปกรรม และการสัมพันธ์กับต่างประเทศ <u>ประวัติศาสตร์สากล</u> สังเขปประวัติศาสตร์ของยุโรป อเมริกา อาเซีย และออสเตรเลีย นับแต่ประมาณ พ.ศ. 2000 จนถึงปัจจุบัน การสำรวจทางทะเลและการขยายตัวของชาติต่าง ๆ ในยุโรป การแสวงหาอาณานิคม การปฏิวัติครั้งใหญ่ในฝรั่งเศส และผลของการปฏิวัติ

หมวดวิชา	รายการที่สอน
	การรวมของอิตาลีและของเยอรมัน การปฏิวัติทางอุตสาหกรรม การเริ่มตั้งถิ่นฐานในอเมริกา การประกาศอิสรภาพของสหรัฐอเมริกา การขยายตัวของสหรัฐอเมริกา สงครามกลางเมืองอเมริกัน การที่สหรัฐอเมริกาได้ปกครองฟิลิปปินส์ การเริ่มตั้งถิ่นฐานในออสเตรเลีย การก้าวหน้าของออสเตรเลีย การก้าวหน้าทางวิทยาการนับแต่ราวพ.ศ. 2350 (ราวต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19) ให้รู้ประโยชน์อันเกิดจากงาน ของบุคคลสำคัญของโลกที่เป็นนักวิทยาศาสตร์ และนักประดิษฐ์ การที่อินเดียยกอยู่ไต่ความปกครองของอังกฤษ จีนนับแต่สมัยที่มีความสัมพันธ์กับชาวตะวันตก อุปสรรคของการเปลี่ยนแปลงกิจการบ้านเมืองตามแบบอย่างชาวตะวันตก การสถาปนาสาธารณรัฐ ความไม่สงบภายใน ญี่ปุ่นนับแต่สมัยที่มีความสัมพันธ์กับชาวตะวันตก การเปลี่ยนแปลงกิจการบ้านเมือง การทำสงครามกับจีนและรัสเซีย การขยายตัวของญี่ปุ่น สาเหตุของมหาสงครามโลกครั้งที่ 1 ผลของสงคราม สนธิสัญญาสันติภาพ

หมวดวิชา	รายการที่สอน
	วัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการโดยย่อของสันนิบาตชาติ การลกด่างอาวุธ สาเหตุของมหาสงครามโลกครั้งที่ 2 การยุติของการสงคราม วัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการโดยย่อขององค์การสหประชาชาติ <u>ภูมิศาสตร์</u> <u>ภูมิศาสตร์สากล</u> สังเขปภูมิศาสตร์สากลตามหัวข้อต่อไปนี้.- ลักษณะเปลือกโลก การผันแปรของเปลือกโลกเนื่องจากการพังทะลาย การเคลื่อนที่และการทับถมของวัตถุ ภูเขาไฟ และแผ่นดินไหว มหาสมุทร ทะเล กระแสน้ำในมหาสมุทร เกาะ น้ำขึ้นน้ำลง การแบ่งโลกออกเป็นภูมิภาคโดยถือลมฟ้าอากาศเป็นเกณฑ์ พืชผลในภูมิภาคแต่ละแห่ง การทำงานของมนุษย์ในสมัยโบราณและสมัยปัจจุบัน การกระจายของมนุษย์ในส่วนต่าง ๆ ของโลก ศูนย์กลางใหญ่ของอุตสาหกรรม การคมนาคมทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ หลักการอ่านและเขียนแผนที่

หมวดวิชา	รายการที่สอน
	<u>ภูมิศาสตร์ภูมิภาค</u> ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของยุโรป อเมริกา เอเชีย และ ออสเตรเลีย เฉพาะประเทศที่มีความสัมพันธ์กับ ประเทศไทยตามหัวข้อต่อไปนี้.- ทำเลที่ตั้ง ประชากร ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะลม ฟ้าอากาศ โภคทรัพย์ การอุตสาหกรรม การค้า และ การคมนาคม

ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2493

วิชา	รายการที่ท่องสอน	ความมุ่งหมาย
ศีลธรรม	<u>พระพุทธศาสนา</u> พระพุทธประวัติโดยย่อ พระรัตนตรัย เบญจศีลเบญจธรรม อุโบสถศีล พระพุทธโอวาท วิธีปฏิบัติที่พุทธมามกะพึงกระทำเกี่ยวกับ กิจพิธีในพระพุทธศาสนา วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มาฆบูชา วิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันออก พรรษา วันธรรมสวนะ และกิจวัตร ที่พุทธมามกะพึงปฏิบัติในวันนั้น ๆ <u>ธรรมจริยา</u> ความกตัญญูกตเวที ความเมตตากรุณา ความสุภาพอ่อนน้อม ความอุทิศสาคะ การตรงต่อเวลาและหน้าที่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ ความสามัคคี การคบมิตร การถือประโยชน์ส่วนรวมยิ่ง กว่าส่วนบุคคล	1. ให้นับถือและเลื่อมใสใน พระพุทธศาสนา กับได้ ปฏิบัติในกิจพิธีตามประ- เพณีนิยม 2. มุ่งในทางปฏิบัติให้มีกิจริยา มารยาทเรียบร้อย 3. อบรมให้มีคุณงามความดี ในอุปนิสัย สำหรับนักเรียนต่าง ศาสนาให้ปฏิบัติโดย อนุโลมตามความมุ่ง หมายนี้

วิชา	รายการที่สอน	ความมุ่งหมาย
หน้าที่พลเมือง	ความกล้าหาญ ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา อธิบายมุข และการหลีกเลี่ยงจากอธิบายมุข คุณสมบัติของผู้ดี และมารยาทในสังคม การปฏิบัติตนในทางที่ชอบต่อโรงเรียน ต่อครอบครัว ต่อประชาคม และต่อชาติ พระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของชาติ พระมหากษัตริย์กับการปกครองตามรัฐธรรมนูญ เรื่องรัฐธรรมนูญโดยย่อ สิทธิเสรีภาพและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง สิทธิและหน้าที่ในการเลือกตั้ง หน้าที่กระทรวงต่าง ๆ การบริหารราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคการเทศบาลโดยสังเขป การประกอบอาชีพ การส่งเสริมอาชีพของคนไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของไทย	1. ให้รู้หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อโรงเรียน ต่อครอบครัว และต่อประชาคม 2. ให้รู้หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อชาติ พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ

วิชา	รายการที่ท่องสอน	ความมุ่งหมาย
ภูมิศาสตร์ และ ประวัติศาสตร์	ปูชนียสถาน ปูชนียสถาน สถานที่ และ วัตถุที่สำคัญ ความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง การทะนุบำรุงและการช่วยส่งเสริม <u>ภูมิศาสตร์</u> <u>ภูมิศาสตร์กายภาพ</u> สันฐานและขนาดของ โลก โลกเป็นดาวพระเคราะห์ ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดาวพระเคราะห์อื่น ๆ การหมุน เวียนของโลกและดวงจันทร์ กลางวันกลาง คืน ช้างชั้นช้างแรม และน้ำขึ้นน้ำลง ฤดูและภูมิอากาศ ลมบก ลมทะเล ลมมรสุม ลมไต้ฝุ่น ปรากฏการณ์ของน้ำบนพื้นโลกฉะเพาะ ที่เกี่ยวกับห้วยซอ ใต้น้ำ น้ำค้าง เมฆ หมอก ฝน ลูกเห็บ หิมะ <u>ภูมิศาสตร์พรรณนา</u> เกี่ยวกับจังหวัดที่ตั้ง โรงเรียนฉะเพาะห้วยซอ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ การทำมา หากิน เขตการปกครอง การคมนาคมใน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด การ เกี่ยวข้องกับจังหวัดใกล้เคียงและจังหวัดอื่น ๆ	1. ให้อูรู้เรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศไทย 2. ให้อูรู้ถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติในประเทศไทยส่งเสริมการบำรุงรักษาและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้ได้อย่างประหยัด 3. ให้อูรู้เรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศไทยใกล้เคียง 4. ให้อูรู้วามมนุษย์เกี่ยวข้องกับประชาคม และธรรมชาติที่แวดล้อม

วิชา	รายการที่ท่องสอน	ความมุ่งหมาย
	<u>ภูมิศาสตร์ภูมิภาค</u> ภูมิศาสตร์ประเทศไทยโดยละเอียด ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย โดยละเอียด ประเทศต่อไปนี้ จีน ญี่ปุ่น อินโดจีน พม่า มลายา อินเดีย ปากีสถาน ลังกา ฟิลิปปินและอินโดเนเซีย ให้นั้น หัวข้อการทำมาหากิน สินค้าและการ คมนาคมติดต่อกับประเทศไทย <u>ภูมิศาสตร์พาณิชย์การ</u> เฉพาะประเทศไทยตามหัวข้อต่อไปนี้ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้เป็นอาหารและเครื่องนุ่ง ห่ม การเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์ การป่าไม้และยาง การเหมืองแร่ การประมง การสงวนพันธุ์พืชและสัตว์ การขนส่งและคนกลาง <u>ประวัติศาสตร์</u> <u>ประวัติศาสตร์ชาติไทย</u> ถิ่นเดิมของไทย การอพยพ การตั้งภูมิลำเนา เรื่องราวและเหตุการณ์สำคัญในสมัยสุโขทัย ศรีอยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์	1. ให้รู้จักบ้านเมืองไทย ว่าเป็นมาอย่างไร เพื่อให้เกิดความรัก บ้านเกิดเมืองนอน และทะนุบำรุงให้ เจริญถาวร

วิชา	รายการที่สอน	ความมุ่งหมาย
	<u>ประวัติคนไทยที่สำคัญ</u> ขุนศรีอินทราทิตย์ พระเจ้าอู่ทอง พระนเรศวร พระเจ้าตาก พระพุทธ- ยอดฟ้าจุฬาโลก พระสุริโยทัย ชาวบ้านบางระจัน ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ท้าวสุนาริ ศรีปราษฎ์ เจ้าพระยาพระคลัง (หน) พระพุทธเลิศหล้านภาลัย สุนทรภู่ พระ- มงกุฎเกล้าฯ <u>ประวัติชาติใกล้เคียง</u> เรื่องของชาติใกล้เคียงและชาติมหา- อำนาจที่มีการติดต่อกับประเทศไทยโดย สังเขป ประวัติความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ไทยกับชาติใกล้เคียงและชาติมหาอำนาจ <u>แผนที่</u> การอ่านและเขียนแผนที่ การใช้ลูกโลก เขียนแผนที่ประเทศต่าง ๆ ตามที่กำหนด ไว้ในวิชาภูมิศาสตร์ และโดยละเอียดเฉพาะประเทศ ไทยให้เขียนจากความจำได้	2. ให้รู้ประวัติคนสำคัญของ ประเทศไทยเพื่อเป็นตัว อย่างที่ดี และใฝ่รู้สึก บุญคุณของท่านเหล่านั้น 3. ให้รู้เรื่องของชาติใกล้ เคียงและชาติมหาอำนาจ ที่มีการติดต่อกับประเทศ ไทย 1. ให้มีความรู้เกี่ยวกับแผนที่ และลูกโลกโดยสังเขป 2. ให้เขียนแผนที่ประเทศ ไทยจากความจำได้

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2493

วิชา	รายการที่ท่องสอน	ความมุ่งหมาย
ศีลธรรม	<u>พระพุทธศาสนา</u> พระพุทธประวัติ ชาตินิยม บรรพชา ตรีสรีร์ ปฐมเทศนา ประกาศศาสนา ปรีนิพพาน พระรัตนตรัย จำบทสวดพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ และเข้าใจ ความหมาย พระพุทธโอวาท การปฏิบัติคามหลักพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาให้ประโยชน์และความสุข แก่ผู้ปฏิบัติอย่างไร การอาราธนาศีล การอาราธนาธรรม และการอาราธนาพระปริต การบรรพชา การอุปสมบท วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มาฆบูชา วิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันธรรมสวนะ และกิจวัตรที่พุทธมามกะพึง ปฏิบัติในวันนั้น <u>ธรรมจรรยา</u> สติ สัมปชัญญะ ทิริโอทกัปปะ ขันติ โสรัจจะ ฤศลมูล. อฤศลมูล	1. ให้นับถือและเลื่อมใส ในพระพุทธศาสนา กับ ได้ปฏิบัติในกิจพิธีตาม ประเพณีนิยม 2. มุ่งในทางปฏิบัติให้มี กิริยามารยาทเรียบร้อย 3. อบรมให้มีคุณงามความดี ในอุปนิสัย สำหรับนักเรียนต่าง ศาสนาให้ปฏิบัติโดยอนุโลม ตามความมุ่งหมายนี้

วิชา	รายการที่ต้องสอน	ความมุ่งหมาย
หน้าที่พลเมือง	อิทธิบาท สัมปยุตธรรม วุฒิชัยธรรม เจสจารย์ชกรณธรรม จักรธรรม อปรีหานิยธรรม การวชธรรม สังวร การปฏิบัติตามหลักธรรมจรिया <u>คิปปิปฏิบัติ</u> ฆราวาสธรรม สุขของคฤหัสถ์ ทิฏฐุชัมมิกประโยชน์ ทิศ 6 คหบดีธรรม สังคหวัตถุ การครองตน ครองทรัพย์สมบัติ เหตุที่ทำให้ตระกูลเสื่อม อบายมุข (ทั้ง 4 และ 6) คุณสมบัติของผู้ดีและมารยาทในสังคม การศึกษา องค์ 3 ของการศึกษา การศึกษาวิชาชีพ การฝึกฝนตนเอง การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	1. ให้รู้จักปฏิบัติหน้าที่ ของตนในฐานะที่ เป็นพลเมืองดี

วิชา	รายการที่ท่องสอน	ความมุ่งหมาย
ภูมิศาสตร์ และ ประวัติศาสตร์	สุขบัญญัติ การปฏิบัติตนและการ ครองตนในวัยรุ่น การประกอบอาชีพ การส่งเสริมอาชีพของคนไทย หน้าที่เกี่ยวกับครอบครัว เพื่อน บ้าน หมู่คณะ ประชาคม และชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณีและ วัฒนธรรมของไทย กิจการของธนาคารออมสินและ การสหกรณ์โดยย่อ การปกครองตามระบอบรัฐธรรมนูญ- ราษฎร รัฐสภา รัฐบาล ศาล การเทศบาล การเลือกตั้ง กฎหมายที่พ่อบ้านแม่เรือนควรรู้ ความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง การทะนุบำรุง และการช่วยส่งเสริม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความรู้เกี่ยวกับองค์การสหประชา ชาติ และองค์การสาขาโดยย่อ <u>ภูมิศาสตร์ทั่วไป</u> ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่ง แวดล้อมตามธรรมชาติ	2. ให้ความรู้หน้าที่เกี่ยวกับ สังคม 3. ให้ความรู้หน้าที่เกี่ยวกับรัฐ 4. ให้ความรู้หน้าที่ในฐานะที่ เป็นประชากรของโลก 1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในเรื่อง ที่เกี่ยวกับสังคมและธรรม ชาติที่แวดล้อม

วิชา	รายการที่ท่องสอน	ความมุ่งหมาย
	โลกและความสัมพันธ์กับดาวพระเคราะห์ โลก สันฐาน ขนาด โครงสร้างของโลก บรรยากาศ อุทกภาพ ธรณีภาค, ชีวภาค การเคลื่อนไหวของโลก การหมุนรอบตัวเอง การโคจรรอบดวงอาทิตย์ การเคลื่อนไปในอวกาศตามระบบสุริยะ การวัฏระยะทางและการกำหนดที่ลองจิจูด ละติจูด การคมนาคมทางอากาศทางบก และทางทะเล ลูกโลก แผนที่ และการใช้ ระบบสุริยะ ดวงอาทิตย์และอิทธิพลของดวงอาทิตย์ที่มีต่อโลก ดวงจันทร์และอิทธิพลของดวงจันทร์ที่มีต่อโลก ดาวพระเคราะห์และความสัมพันธ์ระหว่างดาวพระเคราะห์กับโลก ดาว <u>ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจประเทศไทย</u> <u>ข้าว</u> แหล่งปลูกข้าว การค้า การขนส่ง ตลาด ข้อปัญหาเกี่ยวกับการทำนา แหล่งปลูกข้าวในส่วนอื่น ๆ ของโลก	2. ให้รู้ถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติในประเทศไทย ส่งเสริมการบำรุงรักษา และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้ได้อย่างยั่งยืน 3. ให้รู้ถึงสถานะเศรษฐกิจของประเทศไทย และความจำเป็นที่จะต้องช่วยกันส่งเสริมฐานะของคนไทยและประเทศไทยในทางเศรษฐกิจ 4. ให้รู้ถึงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศที่มีความสัมพันธ์กับประเทศไทย และเข้าใจในเรื่องที่ชาติต่าง ๆ ต้องอาศัยซึ่งกันและกัน

วิชา	รายการที่สอน	ความมุ่งหมาย
	<u>ป่าไม้และยาง</u> บริเวณป่าไม้และยาง ไม้สักและไม้กระยาเลย การค้า การขนส่ง ตลาด ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากป่าไม้ ข้อปัญหาเกี่ยวกับการ ป่าไม้และยาง <u>แร่</u> แหล่งแร่ การผลิต ตลาดสินแร่ที่ สำคัญ <u>เกลือ</u> แหล่งเกลือ การผลิต การ ขนส่ง เกี่ยวกับการอุตสาหกรรม <u>พืชผักและผลไม้</u> แหล่งพืชผักและผลไม้ ที่เป็นสินค้าสำคัญ ผลิตภัณฑ์จากพืชผักและผลไม้ เกี่ยวกับกินฟ้าอากาศ ตลาด และการขนส่งพืชผัก และผลไม้ที่เป็นสินค้า <u>ยาสูบ ฝ้ายและอ้อย</u> แหล่งภายใน ประเทศและในส่วนอื่น ๆ ของโลก อุตสาหกรรม เกี่ยวกับยาสูบ ฝ้าย และอ้อย <u>การเลี้ยงสัตว์</u> ปศุสัตว์และสัตว์พาหนะ การผสมและการบำรุงพันธุ์ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ <u>การประมง</u> การจับสัตว์น้ำ การเลี้ยง และการสงวนพันธุ์ปลา ผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำ <u>การอุตสาหกรรม</u> โรงงาน การอุตสาหกรรม ในบ้านความจำเป็นในการจัดการอุตสาหกรรม ภายในประเทศ การคุ้มครองและส่งเสริม	

วิชา	รายการที่ท่ต้องสอน	ความมุ่งหมาย
	<u>ภูมิศาสตร์ภูมิภาค</u> <u>บริเวณมรสุม</u> ลักษณะทั่วไป ประเทศในบริเวณมรสุม จุดแม่น้ำที่สำคัญ ฤดูแล้ง พืชพันธุ์ สัตว์ อาชีพและความ เป็นอยู่ของมนุษย์ <u>จีน</u> รากฐานของอารยธรรม ความหนาแน่น ของพลเมือง ทรัพยากรธรรมชาติ มูลเหตุที่เป็น อุปสรรคต่อการรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความ สัมพันธ์กับประเทศไทย ญี่ปุ่น รัสเซีย และประ- เทศอื่น ๆ ที่สำคัญ <u>ญี่ปุ่น</u> รากฐานของอารยธรรม ความหนาแน่น ของพลเมือง การเปลี่ยนแปลงตะวันตก ความ เจริญก้าวหน้าอันรวดเร็ว การขยายตัวและอุปสรรค <u>อินเดียและปากีสถาน</u> พลเมือง ความเจริญก้าวหน้าในทาง ปรัชญา ข้อปัญหาเกี่ยวกับการกสิกรรมและอุตสาหกรรม กรรม ความสัมพันธ์กับประเทศไทย อังกฤษ และ ประเทศอื่น ๆ ที่สำคัญ <u>สหรัฐอเมริกา</u> ปัจจัยที่ทำให้สหรัฐอเมริกาเจริญก้าวหน้า ความสัมพันธ์กับประเทศไทย ประเทศในทวีป อเมริกา และประเทศอื่น ๆ ที่สำคัญ	

วิชา	รายการที่ท่องสอน	ความมุ่งหมาย
	<u>อังกฤษ</u> ปัจจัยที่ทำให้อังกฤษเจริญก้าวหน้า ความสัมพันธ์กับประเทศไทย ประเทศในจักรภพ และประเทศอื่น ๆ ที่สำคัญ <u>ประเทศอื่น ๆ</u> ฝรั่งเศส เยอรมนี รัสเซีย อิตาลี เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก นอร์เวย์ สวีเดน สวิต และออสเตรเลีย ตามหัวข้อข้างค่อ ไปนี้ ทำเลที่ตั้ง ประชากร ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ โรคภัยไข้เจ็บ การอุตสาหกรรม การค้าและการ คมนาคม <u>ประวัติศาสตร์</u> <u>ประวัติศาสตร์ไทย</u> ถิ่นเดิมของไทย อาณาจักรน่านเจ้า การ อพยพ การตั้งภูมิลำเนา การตั้งกรุงสุโขทัย การปกครองและ วัฒนธรรมสมัยสุโขทัย เหตุการณ์สำคัญในสมัยพระนเรศวร และ พระนารายณ์ ความเสื่อมของกรุงศรีอยุธยา การตั้งกรุงธนบุรี และเหตุการณ์สำคัญ การตั้งกรุงรัตนโกสินทร์ การปกครอง วัฒนธรรม และความสัมพันธ์กับต่างประเทศ	1. ให้รู้จักบ้านเมือง ไทยว่าเป็นมาอย่าง ไร เพื่อให้เกิด ความรักบ้านเกิด เมืองนอนและทะนุ บำรุงให้เจริญถาวร 2. ให้รู้เรื่องราวของ มนุษย์และรู้ความมนุษย์ ได้มีความพยายาม ที่จะปรับปรุงการ ดำรงชีวิตให้ดีขึ้น ตลอดมา

วิชา	รายการที่สอน	ความมุ่งหมาย
	<u>ประวัติศาสตร์ทั่วไป</u> <u>มนุษย์</u> กำเนิดและความคลี่คลาย การจักจำพวกชาติพันธุ์ แหล่งที่อยู่และการย้าย แหล่ง การครองชีพ อารยธรรม <u>ศาสนา มนุษย์กับศาสนา</u> ประวัติและหลักสำคัญของ ศาสนาพราหมณ์ พุทธศาสนา ลัทธิขงจื๊อ และ เฮลลาจือ ลัทธิชินโต คริสตศาสนา ศาสนา อิสลาม . ความสำคัญและอิทธิพลของ ศาสนา <u>การพบกันแดนใหม่และการ สำรวจ</u> ประวัติและผลงานของ โคลัมบัส วัลโลกะกามา มาเจลแลน และดูก การสำรวจทั่วโลก	3. ให้รู้ประวัติคนสำคัญของ โลก เพื่อเป็นตัวอย่างที่ ดีและได้รู้ลักษณะของ ท่านเหล่านั้น

วิชา	รายการที่ท่องสอน	ความมุ่งหมาย
	<u>การขนส่ง</u> การขนส่งในสมัยเริ่มแรก - การใช้แรงคน สัตว์พาหนะและยานพาหนะ ความสำคัญของวงล้อ การขนส่งทางบก - ทางเดิน ความก้าวหน้าในการสร้างถนน และทางหลวง ล้อเลื่อน รถยนต์ รถไฟ การขนส่งทางน้ำ - เรือในสมัย โบราณ ความก้าวหน้าในการสร้างเรือ เรือใบ เรือกลไฟ เรือยนต์ การชุกคลงในสมัยโบราณ ความก้าวหน้าในการชุกคลง คลองนานาชาติ การขนส่งทางอากาศ - ประวัติ การบินโดยสังเขป ความก้าวหน้าของการสร้าง เครื่องบิน การขนส่งทางอากาศ <u>การสื่อสาร</u> ความสำคัญของการสื่อสาร การสื่อสารในสมัยเริ่มแรก ความคลี่คลายของการสื่อสาร - การเขียน การพิมพ์ วิทยุ <u>การสงครามและสันติภาพ</u> สงครามโลกครั้งที่หนึ่งและครั้งที่ ที่สอง การส่งเสริมสันติภาพ องค์การ สหประชาชาติ	

วิชา	รายการที่ท่องสอน	ความมุ่งหมาย
	<u>ประวัติบุคคลสำคัญของโลก</u> อัสกีเอวี กันเต วิลเว็ลยม เช็คสเปียร์ โยฮาน โวลฟกัง ฟอน เก็คเคอ เฮนรี กัมบลิว ลองเฟลโดว์ เคานต์ เลโอ นีโกลาเชวิทซ์ ทอลสตอย กาลิเลเย กาลิเลโอ เซอร์ ไอแซค นิวตัน ชาร์ลส์ โรเบิร์ต คาร์วิน மாகาม มารี คูรี อัลแบร์ท ไอนสไตน์ วิลเลียม ฮาร์วีย์ เอคเวิร์ต เจนเนอร์ หลุยส์ ปาสเตอร์ ลอร์ด ลิสเตอร์ เจมส์ วัตต์ อเล็กซานเดอร์ เกรแฮม เบลล์ ยอร์ช สตีเฟนสัน โชมาน เอคิสัน มาร์ควิส กูตีเอลโม มาร์โคนี เอบราฮัม ลิงคอล์น ฟลอเรนซ์ นิติงเกล ลอร์ด โรเบิร์ต เอส. เอส. เบเคน - เพาเวลล์ ไมเคิลแอน- เจโล เลโอนาร์โด ดา วินชี จุกวิต วาน เบโทเวน คามิลโล คาวัวร์ ฟรินซ์ ออโตโต ฟอน บิสมาร์ค คันทรี มุสตาฟา เคมาล ปาชา	

หมายเหตุ ชื่อเฉพาะที่ปรากฏในภาคผนวกคงรูปแบบเดิมในหลักสูตร

หลักสูตรสังคมศึกษา พุทธศักราช 2503

หมวดสังคมศึกษา

สังคมศึกษาเป็นวิชาที่อาศัยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคมและทางธรรมชาติของมนุษย์ ในการสอนสังคมศึกษานั้น ครูควรมุ่งจัดประสบการณ์ และกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้เด็กทุกคนมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติอันดีประจักษ์ในสังคมของตน

การสอนสังคมศึกษามีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม
2. ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในความเป็นมาของชนชาติไทยและชาติต่าง ๆ ทางด้านการปกครอง การสังคม และวัฒนธรรม ที่ได้สร้างสมกันมาตามประวัติศาสตร์ของแต่ละประเทศ
3. ให้เด็กยอมรับคุณค่าในทางศีลธรรม และวัฒนธรรม และยินยอมปฏิบัติตามด้วยความจริงใจ
4. ให้เด็กมีความเข้าใจว่า สมาชิกของสังคมย่อมมีหน้าที่อันช่วยประโยชน์ให้แก่สังคมตามวิถีทางของเขา สอนให้เด็กรู้จักเคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น โดยไม่คำนึงเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางเศรษฐกิจ และฐานะทางสังคมของบุคคลนั้น
5. ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับระบอบการปกครองในปัจจุบัน
6. ให้เด็กรู้จักสิทธิและหน้าที่ตลอดจนความรับผิดชอบ ซึ่งพลเมืองแต่ละคนพึงมีต่อสังคมประชาธิปไตย โดยเฉพาะในเรื่องความมั่นคงและความเป็นอันหนึ่งเดียวกันของประเทศชาติ
7. ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับการผลิต การบริโภค และการสงวนทรัพยากรของสังคม
8. ให้เด็กรู้จักเหตุผล รู้จักประเมินผล ยอมรับหลักการและกระบวนการที่ถูกต้องในการแก้ปัญหา

รายการสอนวิชาสังคมศึกษาประโยคประถมศึกษาตอนต้น

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. ชีวิตในบ้านและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในบ้าน ให้รู้จักชื่อ ชื่อสกุล วัน เดือน ปีเกิดของตน ชื่อของบิดามารดาและบุคคลในบ้าน งานที่ผู้ใหญ่ทำงานที่เด็ก ๆ ในบ้านช่วยทำ การปฏิบัติต่อกันผู้ใหญ่ การช่วยจัดอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย การพักผ่อนหย่อนใจ มรรยาทภายในบ้าน การรักษาความสะอาด และความปลอดภัยในบ้าน

สิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับชีวิตซึ่งได้มาจากพืชและสัตว์

2. ชีวิตในโรงเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ในโรงเรียน มรรยาทที่ควรปฏิบัติ การรักษาความสะอาด ตลอดจนการเล่น การทำงานและการอยู่ร่วมกัน ความปลอดภัยโรงเรียนและในระหว่างเดินทางไป และกลับจากโรงเรียน

3. สภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชนของตนโดยสังเขป เช่น ชาวนาต้องทำงานในท้องนา และการดำเนินชีวิตอย่างหนึ่ง พ่อค้าต้องอยู่ในชุมชนและดำเนินชีวิตอีกอย่างหนึ่ง ทามความจำเป็นแก่งาน

4. ทิศ การหาทิศ โดยการใช้นุ่นจำลอง และแผนผังอย่างง่าย ๆ เช่น ไร่กะบะทราย เป็นต้น

5. วันหยุดตามเทศกาล และวันสำคัญต่าง ๆ ควรจัดให้เด็กให้เด็กมีส่วนร่วมในงานตามประเพณี วัฒนธรรม และศาสนา

6. ชั่วและเหตุการณ์ ให้เด็กทราบข่าวและเหตุการณ์สำคัญในท้องถิ่น

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

1. ชีวิตในชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ การอาชีพ การพักผ่อนหย่อนใจ การรักษาความสะอาด และความปลอดภัย การป้องกันรักษาโรค การรักษาสาธารณสุขสมบัติและมรรยาทในชุมชน

2. ประวัติของโรงเรียนและชุมชน ชนบทธรรมเนียม ศิลปกรรม และวัฒนธรรมของชุมชน ตลอดจนการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักศีลธรรมและวัฒนธรรม

3. บุคคลที่มีประโยชน์ในชุมชน

4. ชนชาติอื่นที่อาศัยอยู่ในชุมชน การประกอบอาชีพของคนเหล่านั้น

5. บุคคลสำคัญของประเทศไทยในปัจจุบัน
6. การคมนาคม การขนส่งและการติดต่อสื่อสารระหว่างท้องถิ่นที่ใกล้เคียง
7. ผลึกผลที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของตนตามลักษณะต่าง ๆ ทางภูมิศาสตร์ เช่น
ผลึกผลจากป่า เขา ไร่ นา หนอง บึง ลำน้ำ ทะเล เป็นต้น
8. แผนผังอย่างง่าย ๆ เช่น แผนผังของท้องถิ่น บริเวณโรงเรียน และ
หมู่บ้าน
9. วันหยุดตามเทศกาลและวันสำคัญต่าง ๆ ควรจัดให้เด็กได้มีส่วนร่วมใน
งานต่าง ๆ ตามประเพณี วัฒนธรรม และศาสนา
10. ชั่วและเหตุการณ์ ให้เด็กได้ทราบข่าวและเหตุการณ์สำคัญในจังหวัด
ของตน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. สภาพดินฟ้าอากาศ ซึ่งทำให้คนในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยมีอาชีพ
และความเป็นอยู่แตกต่างกันไป
2. การคมนาคม การขนส่ง และการติดต่อสื่อสารภายในประเทศ
3. ทรัพยากรธรรมชาติ การใช้และสงวนทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น
4. ลักษณะของภูเขา ที่ราบ แม่น้ำ ทะเล ฝั่งทะเล เกาะ แหลม อ่าว
5. การอ่านแผนที่สังเขปของท้องถิ่น และแผนที่ประเทศไทย
6. บุคคลสำคัญของชาติไทย ให้รู้ว่าเป็นใคร สมัยใด อยู่ที่ไหน สำคัญอย่าง
ไร ถึงชื่อต่อไปนี้ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระเจ้ากรุงธนบุรี พระนเรศวร พระสุริโยทัย
พ่อขุนรามคำแหง
7. การปกครองท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่
8. บุคคลที่ทำประโยชน์ภายในจังหวัด ให้รู้จักหน้าที่ของบุคคลเหล่านั้น
โดยสังเขป
9. ชนต่างชาติในประเทศไทยมีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคมของเราอย่างไร
10. ขนบธรรมเนียมประเพณี ศีลธรรมและวัฒนธรรมของไทย การตกแต่ง
ที่อยู่อาศัย โรงเรียน และชุมนุมชนให้สวยงาม การปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักศีลธรรมและ
วัฒนธรรม

11. วันหยุดตามเทศกาลและวันสำคัญ นอกจากจักให้เด็กมีส่วนร่วมในงานต่าง ๆ ตามประเพณี วัฒนธรรมและศาสนาแล้ว ให้เด็กรู้จักต้นเหตุและความสำคัญของวันหยุด หรือวันสำคัญนั้น ๆ ด้วย
12. ข่าวและเหตุการณ์ ให้เด็กทราบข่าวและเหตุการณ์สำคัญภายในประเทศ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1. สันฐานของโลก ลักษณะของพื้นโลก ทวีป มหาสมุทร
2. ภูมิศาสตร์ประเทศไทยโดยทั่ว ๆ ไป อิทธิของสิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่มีต่ออาชีพ และการตั้งถิ่นฐานของพลเมือง ทรัพยากรธรรมชาติมีส่วนเกี่ยวข้องกับสภาพเศรษฐกิจ การใช้และการสงวนทรัพยากร
3. การอ่านและเขียนแผนที่ของท้องถิ่น และแผนที่ประเทศไทย
4. ประวัติศาสตร์ของชาติไทยโดยย่อ ให้เน้นถึงสภาพความเป็นอยู่ของคนไทยในสมัยต่าง ๆ สืบมาจนถึงสมัยปัจจุบันอย่างกว้าง ๆ เพื่อให้เด็กมีความภาคภูมิใจในผลงานของบรรพบุรุษจนเกิดความคิดที่จะรักษา และเสริมสร้างผลงานนั้น
5. บุคคลสำคัญของชาติไทยให้รู้ว่าเป็นใคร สมัยใด อยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไร กิ่งชื่อต่อไปนี้ พระพุทธยอดฟ้า พระนารายณ์ พระบรมไตรโลกนาถ พระเจ้าอยู่ทอง พระเจ้าเม็งราย พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
6. การปกครองของประเทศไทยสมัยปัจจุบัน การบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นโดยสังเขป
7. หน้าที่ของพลเมืองที่พึงมีต่อรัฐ สิทธิ และหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะในเรื่องการเสียภาษีอากร ความมั่นคงและความเป็นอันหนึ่งเดียวกันของประเทศไทย
8. ศีลธรรมและวัฒนธรรมของชาติไทยโดยย่อ ให้เด็กศึกษาถึงหลักธรรมในศาสนาที่นับถือ ให้รู้หน้าที่ที่ควรกระทำในวันหยุด และวันสำคัญในเทศกาลต่าง ๆ
9. สภาพของคนในชุมชนซึ่งมีอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน ต้องพึ่งพาอาศัยและอำนวยความสะดวกให้แก่กันและกัน
10. หน้าที่ที่ตนเอง ครอบครัวและชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การออมทรัพย์ การปรับปรุงที่อยู่อาศัยและชุมชน

11. ภูมิศาสตร์ของ ประเทศลาว กัมพูชา เวียดนาม พม่า มลายู และสัมพันธ์ภาพระหว่างประเทศไทยกับประเทศเหล่านั้นโดยสังเขป

12. ชาวภายในประเทศและชาวต่างประเทศ ให้เด็กเข้าใจว่าเหตุการณ์ หรือความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อาจมีผลกระทบต่อกระเทือนถึงตนและชุมชน

หมายเหตุ ในท้องถิ่นใดที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอื่นนอกจากศาสนาพุทธ อาจสอนหัวข้อธรรมะในศาสนานั้นประกอบด้วยได้ แต่ทั้งนี้จะต้องให้มีประมวลการสอนซึ่งผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการของภาคศึกษานั้น ๆ เป็นผู้อนุมัติ

รายการสอนวิชาสังคมศึกษาประโยคประถมศึกษาตอนปลาย

ศีลธรรม ให้หยิบยกหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งในรายการสอนต่อไปนี้สอนในชั้นต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับเหตุการณ์ และมุ่งผลในทางปฏิบัติเป็นสำคัญ หัวข้อหนึ่ง ๆ อาจต้องสอนซ้ำกันหลาย ๆ ครั้ง และในชั้นต่าง ๆ กัน

1. พุทธประวัติโดยย่อ
2. พระรัตนตรัย ความหมายและคุณของพระรัตนตรัย
3. เบญจศีล เบญจธรรม อุโบสถศีล
4. วิธีปฏิบัติที่พุทธมามกะพึงกระทำ
5. ไต่ถามพุทธภาษิตที่เกี่ยวกับหัวข้อธรรมที่เรียนมาประกอบความสมควร
6. ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม เช่น การเลี้ยงพระ วันตรุษ วันสงกรานต์ ฯลฯ

7. ธรรมจริยา ได้แก่ การตรงต่อเวลาและหน้าที่ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความกล้าและละอายต่อบาป การคบมิตร ความสุภาพอ่อนน้อม ความเมตตากรุณา ความโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความอุทิศสละ ความกล้าหาญ ความมัธยัสถ์ ความสามัคคี ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา การถือประโยชน์ส่วนรวม อบายนุชและการหลีกเลี่ยงจากอบายนุช

8. คุณสมบัติของผู้ดี และมรรยาทในสังคม ตามสมควรแก่ชั้นและวัย

หมายเหตุ ในท้องถิ่นใดที่ประชาชนส่วนใหญ่ไม่นับถือศาสนาอื่นนอกจากศาสนาพุทธ อาจสอนหัวข้อธรรมะในศาสนานั้นประกอบด้วยได้ แต่ทั้งนี้จะต้องให้มีประมวลการสอน ซึ่งผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการของภาคศึกษานั้น ๆ เป็นผู้อนุมัติ

หน้าที่พลเมือง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 การปฏิบัติหน้าที่ชอบต่อโรงเรียน การประกอบอาชีพ การส่งเสริมอาชีพของคนไทย การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การปกครองส่วนท้องถิ่น จุดประสงค์และความจำเป็นของรัฐที่ต้องเก็บภาษีอากร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การรักษาโบราณสถาน ศิลปวัตถุและสาธารณสมบัติ การปกครองส่วนภูมิภาค การปฏิบัติหน้าที่ชอบต่อชุมชนและชาติ พระมหากษัตริย์ กับการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ ความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง การทำนุบำรุง และช่วยส่งเสริมโดยการร่วมมือช่วยเหลือเสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาลตามกฎหมาย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 การปกครองตามระบอบรัฐธรรมนูญโดยย่อ สิทธิเสรีภาพและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง สิทธิและหน้าที่ในการเลือกตั้ง การปกครองส่วนกลาง กระทรวง และหน้าที่ของกระทรวง หลักความยุติธรรมในการจัดเก็บภาษีอากร การใช้จ่ายของรัฐจากภาษีอากร

ภูมิศาสตร์ - ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1. โลก สันฐานและขนาด ข้อพิสูจน์ว่าโลกกลม
2. ดวงอาทิตย์ สันฐาน และขนาดเปรียบเทียบกับโลก ระยะห่างจากโลก
3. ดวงจันทร์ สันฐาน และขนาดเปรียบเทียบกับโลกและดวงอาทิตย์ ระยะห่างจากโลก
4. ภูมิศาสตร์ประเทศไทยโดยสังเขป ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร การทำมาหากิน การคมนาคม
5. แผนที่ การอ่าน และเขียนแผนที่ประเทศไทย แสดงเส้นกั้นอาณาเขต แม่น้ำ ภูเขา เมืองหลวง ให้รู้จักใช้ลูกโลกประกอบการเรียนภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์
6. ภูมิศาสตร์ประเทศจีน ลาว กัมพูชา พม่า ให้รู้จักที่ตั้งเมืองหลวง การทำมาหากิน สินค้า การคมนาคมติดต่อกับประเทศไทย ลักษณะที่คล้ายคลึงกันและที่แตกต่างกันโดยสังเขป
7. ประวัติชนชาติไทยโดยสังเขป ถิ่นเดิมของชนชาติไทยในแถบใต้ของ ประเทศจีน อาณาจักรอ้ายลาว และอาณาจักรน่านเจ้าโดยสังเขป เหตุที่ต้องอพยพ

การอพยพไปเป็นไทยสาขาใหญ่ ๆ ชนชาติเดิมในสุวรรณภูมิ ละว้า มอญ รอม อานาจของ
ขอมในดินแดนนี้

8. ประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย การตั้งสุโขทัยเป็นราชธานี เหตุการณ์สำคัญ
ในรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหง การรวมอำนาจการปกครองกรุงสุโขทัยกับกรุงศรีอยุธยา

ประวัติบุคคลสำคัญ ให้เรียนประวัติโดยย่อของบุคคลต่อไปนี้ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
พ่อขุนรามคำแหง พันท้ายนรสิงห์ พระยาพิชัยดาบหัก พระพุทธเลิศหล้า ท้าวสุรนารี
เอ็ดเวิร์ด หลุยส์ ปาสเตอร์

สถานที่และวัตถุสำคัญของชาติ ให้รู้จักสถานที่ และวัตถุสำคัญต่อไปนี้ว่าคืออะไร
อยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไร ศิลปินพ่อขุนรามคำแหง พระแท่นมณีคศิลา พระปฐมเจดีย์
พระพุทธชินราช พระบรมธาตุไชยา พระธาตุพนม พระบรมธาตุจันทน์นครศรีธรรมราช
พระธาตุหริภุชชัย พระธาตุเชิงชุม พระบรมมหาราชวัง สถานเสาวภา ถ้าโรงเรียนใดเห็น
ว่ามีสิ่งสำคัญที่ควรให้นักเรียนรู้ นอกจากที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ก็ให้นำมาสอนเพิ่มเติมด้วย

ข่าวและเหตุการณ์ ให้ทราบข่าวภายในประเทศและข่าวต่างประเทศที่สำคัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. โลกและดวงจันทร์ การหมุนของโลกและดวงจันทร์ กลางวันกลางคืน
ข้างขึ้นข้างแรม น้ำขึ้นน้ำลง

2. ไอน้ำ เมฆ หมอก น้ำค้าง ฝน ลูกเห็บ หิมะ

3. ภูมิศาสตร์ประเทศไทย อาณาเขต ขนาด รูปร่าง ฝั่งทะเล แหลม
เกาะ อ่าว ภูเขา แม่น้ำ บึง ทะเลสาบ ทรัพยากร การสงวนทรัพยากรผลิตผล

4. แผนที่ การอ่านและเขียนแผนที่ประเทศไทย แสดงเมืองท่า เมืองสำคัญ
ทางรถไฟ ทางหลวงสายสำคัญ

5. ภูมิศาสตร์ประเทศสหพันธรัฐมลายู ลังกา อินเดียนและปากีสถาน
ให้รู้จักที่ตั้งเมืองหลวง การทำมาหากิน สินค้า การคมนาคมติดต่อกับประเทศไทย

6. ประวัติศาสตร์สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี การรวมอำนาจ การ
ปกครองกรุงสุโขทัยกับกรุงศรีอยุธยา ความสัมพันธ์กับประเทศกัมพูชา ลาว พม่า จีน
ญี่ปุ่น โปรตุเกส อังกฤษ ฝรั่งเศส ฮอลันดา การปรับปรุงบ้านเมืองในด้านการปกครอง
การเสียกรุงครั้งที่หนึ่ง การกู้เอกราช เหตุการณ์สำคัญในรัชสมัยของพระนารายณ์
เหตุการณ์สำคัญในรัชสมัยพระนารายณ์จนถึงการเสียกรุงครั้งที่สอง

ประวัติบุคคลสำคัญ ให้เรียนประวัติย่อของบุคคลต่อไปนี้ พระเจ้าอุทอง พระสุริโยทัย พระนเรศวร พระนารายณ์ พระยาโกษาธิบดี(ปาน) ศรีปราชญ์ ชาวบ้านบางระจัน กักกลีเอลโม มาร์โคนี ออร์วิลและวิลเบอร์ ไรท์

สถานที่และวัตถุสำคัญของชาติ ให้รู้จักสถานที่และวัตถุสำคัญต่อไปนี้ว่าคืออะไร อยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไร คอนเจคิย พระมาลาเปียง พระแสงดาบดาบค่าย พระแสงปืนคันข้ามแม่น้ำสะโตง วันพืชมงคล พระมงกุฎเกล้า พระนอนจักรศรี พระพุทธบาท พระพุทธโสธร หอสมุดแห่งชาติ ถ้าโรงเรียนใดเห็นว่ามีความสำคัญที่สมควรให้นักเรียนรู้นอกจากที่กล่าวไว้ข้างต้น ก็ให้นำมาสอนเพิ่มเติมได้ด้วย

ข่าวและเหตุการณ์สำคัญ ให้ทราบข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่สำคัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

1. ฤกษ์และภูมิอากาศ เหตุที่เกิดฤกษ์ ฤกษ์ที่สำคัญ ภูมิอากาศของโลก แบ่งเป็นเขตหนาว ออบอุ่นและร้อน ภูมิประเทศทำให้ภูมิอากาศแตกต่างกัน

2. ลม เหตุที่เกิดลม ลมบก ลมทะเล ลมมรสุม เหตุที่เกิด ลมมรสุมในประเทศไทย ลมไต้ฝุ่น เหตุที่เกิด บริเวณที่เกิด ลักษณะและผล

3. ภูมิศาสตร์ประเทศไทย การเกษตร การป่าไม้ การชลประทาน การประมง การทำเหมืองแร่ การอุตสาหกรรม การค้า สินค้าเข้าสินค้าออก การคมนาคม การขนส่ง การสื่อสาร เมืองสำคัญ พลเมือง ความหนาแน่น สัญชาติ ศาสนา

4. แผนที่ การอ่านและการเขียนแผนที่ประเทศไทย ให้ละเอียดขึ้นโดยเพิ่มสายการเดินเรือ สายการเดินอากาศภายในประเทศ อ่านแผนที่ทวีปเอเชีย

5. ภูมิศาสตร์ ประเทศญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ให้รู้ที่ตั้งเมืองหลวง การทำมาหากิน สินค้า การคมนาคมติดต่อกับประเทศไทย ลักษณะที่คล้ายคลึงและแตกต่างกับประเทศไทยโดยสังเขป

6. ให้รู้จักสายการเดินทางรอบโลก โดยทางเรือ ทางอากาศตลอดจนเมืองท่าเรือ และท่าอากาศยานที่สำคัญ

7. ประวัติศาสตร์สมัยกรุงธนบุรี กรุงรัตนโกสินทร์ การปฏิรูปสภาพและการตั้งกรุงธนบุรี การตั้งกรุงรัตนโกสินทร์ ความสัมพันธ์กับประเทศลาว พม่า กัมพูชา เวียดนาม ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระบาท -

สมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ความสัมพันธ์กับประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ และเหตุการณ์สำคัญในรัชกาลนี้ เหตุการณ์สำคัญในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ เหตุการณ์สำคัญในประเทศและการติดต่อกับต่างประเทศในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ การเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงการปกครองในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ สืบมาจนถึงพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ พระราชทานรัฐธรรมนูญ

ประวัติบุคคลสำคัญ ให้เรียนประวัติย่อของบุคคลต่อไปนี้ พระเจ้ากรุงธนบุรี พระพุทธยอดฟ้าฯ ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร เจ้าพระยาพระคลัง(หน) สุนทรภู์ พระจอมเกล้าฯ พระจุลจอมเกล้าฯ ฟลอเรนซ์ ไนติงเกิล ซอมส์ เอ เอคิสัน

สถานที่และวัตถุสำคัญของชาติ ให้รู้จักสถานที่และวัตถุสำคัญต่อไปนี้ คืออะไร อยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไร ประสาทหินเขาพระวิหารและพิมาย พระแก้วมรกต วัดพระศรีรัตนศาสดาราม วัดพระเชตุพน พระปรางค์วัดอรุณ วัดเบญจมบพิตร วัดสุทัศน์ พระราชวังบางปะอิน คอยสุเทพ พระที่นั่งอนันตสมาคม พระสุโขทัยไตรมิตร

ถ้าโรงเรียนใดเห็นว่ามีความสำคัญที่สมควรให้นักเรียนรู้นอกจากที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น ก็ให้นำมาสอนเพิ่มเติมด้วย

ข่าวและเหตุการณ์ ให้ทราบข่าวภายในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่สำคัญ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

ความมุ่งหมาย

1. ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และทางสังคม
2. ให้มีความรู้ความเข้าใจในความเป็นมาในอดีต ทางสังคม ทางวัฒนธรรม และสภาพปัจจุบันทางการเมือง ซึ่งชนแต่ละชาติได้สร้างสมกันมาตามประวัติศาสตร์ของชาตินั้น ๆ

3. ให้เข้าใจทราบซึ่งในคุณค่าทางศีลธรรมและวัฒนธรรม และปฏิบัติตามด้วย
ความจริงใจ

4. ให้มีความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับการผลิต การบริโภค และการสงวนทรัพยากรของสังคม

5. ให้รู้จักเคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของบุคคล ตลอดจนสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งพลเมืองแต่ละคนพึงมีต่อบระเทศชาติของตนและสังคมประชาธิปไตย

6. ให้รู้จักเหตุผล เข้าใจหลักการและระเบียบวิธีในการแก้ปัญหา และรู้จักประเมินผล

หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม

หน้าที่พลเมือง

ข้อที่จะต้องสอนและอบรมตลอด 3 ปี

สมบัติของผู้ดีและมรรยาทในสังคม
การบำเพ็ญตนให้เป็นพลเมืองดี
การครองตนในวัยรุ่น
การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

หน้าที่พลเมือง

หน้าที่ของพลเมืองที่มีต่อ

ครอบครัว

ศาสนา

ชุมชน

ประเทศไทย และพระมหากษัตริย์

ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

การปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ

รัฐสภา รัฐบาล ศาล

การเลือกตั้ง

ความมั่นคงของประเทศชาติ

ภัยทางสังคม ทางเศรษฐกิจ และทางการเมือง
องค์การสหประชาชาติ และองค์การชำนัญพิเศษต่าง ๆ
องค์การสนธิสัญญาความร่วมมืออาเซียน

ความมัธยัสถ์ การออมทรัพย์ ธนาคารออมสิน
 การสหกรณ์และการอุตสาหกรรมในครอบครัว
 รายได้ รายจ่ายของครอบครัว ของท้องถิ่นและของประเทศ
 กฎหมายที่พ้องบ้านแม่บ้านควรรู้

การศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติ

อาชีพต่าง ๆ และการส่งเสริมอาชีพ

วิชาศีลธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคพระพุทธศาสนา ประวัติพุทธสาวก

1. พระอานนท์
2. พระนางมหาปชาบดีโคตมี

หน้าที่ของพุทธศาสนิกชน

วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา

ภาคธรรม

โอวาทพระพุทเจ้า 3 คารวะ 6 ทิศ 6

พุทธศาสนสุภาษิต

คำที่กำหนดยให้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ภาคพระพุทธศาสนา ประวัติพุทธสาวก

1. พระมหากัสสป
2. อนาถบิณฑิกคฤหบดี

หน้าที่ของพุทธศาสนิกชน

วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันธรรมสวนะ

ภาคธรรม

ธรรมทำให้งาม ธรรมคุ้มครองโลก ทิฐุธรรมมีกัตถประโยชน์ อบายมุข 4

สัปปริยธรรม

พุทธศาสนสุภาษิต
 คำที่กำหนดคให้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ภาคพระพุทธศาสนา ประวัติพุทธสาวก

1. พระอัครสาวก
2. นางวิสาขา มหาอุบาสิกา

หน้าที่ของพุทธศาสนิกชน

การทอดกฐิน การบวช การอุปสมบท

ภาคธรรม

ธรรมมีอุปการะมาก อนุสสมูล ออนุสสมูล อิทธิบาท สุขของคฤหัสถ์
 มาราวาสธรรม สังคหวัตถุ

พุทธศาสนสุภาษิต
 คำที่กำหนดคให้

ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์สายสามัญ

ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภูมิศาสตร์กายภาพ

1. ระบบสุริยะ
 - ก. ดาวฤกษ์และดาวเคราะห์
 - ข. โลก สันฐาน การโคจรของโลก
 - ค. อิทธิพลของดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ที่มีต่อโลก
2. ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ
 - ก. อิทธิพลของภูมิอากาศ
 - ข. ทรัพยากรธรรมชาติ

ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศไทย

1. ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ
2. แหล่งและการผลิต

3. การขนส่ง
 4. ตลาด สินค้าเข้า และสินค้าออก
 5. การสงวนทรัพยากรธรรมชาติ ชี้ให้เห็นปัญหาและการปรับปรุง
 6. การคมนาคมในประเทศไทย
- ให้มีการอ่าน และการเขียนแผนที่ประกอบ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ภูมิศาสตร์กายภาพ

ลม เหตุที่เกิด

- ก. ลมบก ลมทะเล
- ข. ลมสินค้า ลมค้านสินค้า
- ค. ลมมรสุม ลมไต้ฝุ่น
- ง. ลมประจำถิ่นที่สำคัญ

ภูมิศาสตร์ภูมิภาค บริเวณมรสุมของเอเชีย

1. ลักษณะทั่วไปของประเทศในบริเวณมรสุม
2. จุ่มแม่น้ำที่สำคัญ
3. ฤดู
4. พืชและสัตว์
5. อาชีพและความเป็นอยู่ของมนุษย์

ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศที่สำคัญในทวีป

เอเชีย อินเดีย ลังกา ปากีสถาน ประเทศในเอเชียอาคเนย์ จีน

ญี่ปุ่น ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ทรัพยากรที่สำคัญและแหล่งผลิต
2. อาชีพ
3. ตลาด สินค้าเข้า และสินค้าออก
4. การคมนาคม
5. ความสัมพันธ์กับประเทศไทย

ให้มีการอ่าน และการเขียนแผนที่ประกอบ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ภูมิศาสตร์กายภาพ

1. เปลือกโลก
 - ก. ประเภทหิน
 - ข. ลักษณะภูมิประเทศ และความสัมพันธ์กับมนุษย์
2. กระแสน้ำในมหาสมุทร

ภูมิศาสตร์ภูมิภาคของประเทศที่สำคัญ

ทวีปอเมริกาเหนือ คานาดา สหรัฐอเมริกา ทวีปยุโรป สหราชอาณาจักร
ฝรั่งเศส เยอรมัน โซเวียตรัสเซีย อิตาลี ตามหัวข้อต่อไปนี้ ทำเลที่ตั้ง ประชากร
ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ

ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ

ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส
เยอรมัน โซเวียตรัสเซีย ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ทรัพยากรที่สำคัญและแหล่งผลิต
2. อาชีพ
3. ตลาด สินค้าเข้า และสินค้าออก
4. การคมนาคม
5. ความสัมพันธ์กับประเทศไทย

ให้มีการอ่านและเขียนแผนที่ประกอบ

ประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ประวัติศาสตร์ไทย

1. อาณาจักรน่านเจ้า การอพยพ การตั้งภูมิลำเนา
2. การตั้งกรุงสุโขทัย การปกครอง และวัฒนธรรมสมัยกรุงสุโขทัย
3. การตั้งกรุงศรีอยุธยา
4. การปกครองและวัฒนธรรมสมัยกรุงศรีอยุธยา

ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ

ประวัติศาสตร์สังเขปของชาติใกล้เคียงที่มีความสัมพันธ์กับไทย คือ มอญ
พม่า ญวน เขมร ลาว และมลายู

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ประวัติศาสตร์ไทย

1. ความเจริญของไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา ทางนิเวศศาสตร์ ศิลปะ วรรณคดี และศาสนา
2. เหตุการณ์สำคัญสมัยพระนเรศวรมหาราช และพระนารายณ์มหาราช
3. เหตุการณ์ตอนปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา

ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ

ประวัติศาสตร์สังเขปของประเทศจีน ญี่ปุ่น และอินเดีย เริ่มตั้งแต่การ
ติดต่อกับชาวยุโรปราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 จนถึงปัจจุบัน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ประวัติศาสตร์ไทย

1. เหตุการณ์สำคัญสมัยกรุงธนบุรี กรุงรัตนโกสินทร์จนถึงการเปลี่ยนแปลง
การปกครอง
2. ความเจริญในก้านต่าง ๆ และความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ

1. สงครามโลกครั้งที่ 1
2. เหตุการณ์หลังสงครามโลกครั้งที่ 1

หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความมุ่งหมาย

1. ให้ความรู้ความเข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทาง
ธรรมชาติ และทางสังคม
2. ให้ความรู้ความเข้าใจในความเป็นมาในอดีต ทางสังคม ทางวัฒนธรรม
และสภาพปัจจุบันทางการเมือง ซึ่งชนแต่ละชาติได้สร้างสมกันมาตามประวัติศาสตร์ของชาติ
นั้น ๆ

3. ให้เข้าใจซาบซึ้งในคุณค่าทางศีลธรรมและวัฒนธรรม และปฏิบัติตาม
ด้วยความจริงใจ
4. ให้มีความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับการผลิต การ
บริโภค และ การสงวนทรัพยากรของสังคม
5. ให้รู้จักเคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ
ศาสนา ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของบุคคล ตลอดจนสิทธิหน้าและความรับผิดชอบ
ซึ่งพลเมืองแต่ละคนพึงมีต่อประเทศชาติของตน และสังคมประชาธิปไตย
6. ให้รู้จักเหตุผล เข้าใจหลักการและระเบียบวิธีในการแก้ปัญหา และรู้
จักประเมินผล

รายการสอน

หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม

1. โครงสร้างของสังคมไทย หน่วยแห่งสังคม วัฒนธรรมในสังคมไทย สถาบัน
ที่สำคัญในสังคม มนุษย์สัมพันธ์
2. ทางโน้มของสังคมปัจจุบัน ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความเปลี่ยนแปลง
ทางเศรษฐกิจ อิทธิพลของอารยธรรมตะวันตก
และเทคโนโลยี
3. พัฒนาการในทางเศรษฐกิจ รายได้ของบุคคลและรายได้ประชาชาติ
การส่งเสริมผลิตผลและการลงทุน
การค้า
4. การปกครองระบอบ อำนาจอธิปไตย
รัฐธรรมนูญ พระมหากษัตริย์
อำนาจนิติบัญญัติ
อำนาจบริหาร
อำนาจตุลาการ
6. หลักในทางศีลธรรม พุทธประวัติ
พิธีทำบุญ
ธรรมะ

ภูมิศาสตร์

ภูมิศาสตร์ภูมิภาค

ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปแอฟริกา และ
ทวีปอเมริกาใต้ โดยสังเขปในหัวข้อต่อไปนี้

- ก. ที่ตั้งและขนาด ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ
- ข. ทรัพยากร ประชากร และอาชีพ
- ค. ประเทศ เมืองสำคัญ และการคมนาคม

ให้แต่งเล็งถึงการอ่าน และเขียนแผนที่ประกอบ

ประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์ไทย สมัยกรุงธนบุรี และสมัยกรุงรัตนโกสินทร์จนถึงปัจจุบันในหัวข้อต่อไปนี้

1. การปกครองและเศรษฐกิจ
2. การศาสนา
3. วัฒนธรรมและศิลปกรรม
4. ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ เพื่อให้เข้าใจถึงอิทธิพลของอารยธรรมทาง

ตะวันตกที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในประเทศไทย

ประวัติศาสตร์ทั่วไป

1. ความหมายของประวัติศาสตร์
2. มนุษย์และการจัดจำแนกชาติพันธุ์
3. การปฏิวัติทางอุตสาหกรรม
4. การก้าวหน้าทางวิทยาการนับแต่ราวคริสต์ศตวรรษที่ 19 ให้รู้ประโยชน์อัน

เกิดจากการงานของบุคคลสำคัญของโลกที่เป็นนักวิทยาศาสตร์และนักประดิษฐ์

5. สงครามโลกครั้งที่สอง
6. องค์การสหประชาชาติ

ประวัติผู้เขียน

นายวัชรินทร์ มัสเจริญ สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา วิชาเอก
ประวัติศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขน ปีการศึกษา
2524 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ ที่
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อพ.ศ. 2528 ปัจจุบันรับราชการอยู่ที่ โรงเรียนสองคอน
วิทยาคม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี